

громадянина України і світу, підготовка молоді до свідомого вибору сфери життєдіяльності» [4].

«Концепцією національно-патріотичного виховання дітей та молоді», що прийнята у 2015 році, визначено, що «серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і майбутніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін» [3].

Принцип органічного зв'язку з національною історією, культурою, традиціями реалізується через національну спрямованість виховання і передбачає вивчення історії і культури свого народу, рідної мови, а також прищеплення шанобливого ставлення до національно-етнічної обрядовості всіх народів, які населяють Україну.

Таким чином, стратегічним завданням національної освіти є розвиток особистості, здатної забезпечити реалізацію ідеї української державності, українського громадянства.

Список використаних джерел

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-563.html>
2. Закон «Про освіту» // Голос України. – 2017. - №178-179 від 27 вересня.
3. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки // Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/

УДК 373.31.036.035.3-057.874 «7124»

РЯБЕЦЬ Д.В.
МАЙБОРОДА І.Е.
Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ПАПЕРОМ ТА КАРТОНОМ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Сьогодні зумовило появу нових тенденцій у розвитку освіти, з'явилася потреба суспільства у творчих, обдарованих, інтелектуально розвинених громадян. Адже саме творчі особистості створюють неповторне у всіх сферах людської діяльності. У Законі України «Про освіту» зазначено, що метою освіти є всебічний розвиток дитини як особистості, її нахилів, здібностей і талантів [1]. Основне завдання сучасної школи – сприяти щасливому перебігу дитинства, турбота про духовний внутрішній світ учнів, допомога у пізнанні навколишнього світу, розвиток творчих здібностей і таланту, оволодіння мистецтвом життєтворчості. Найбільш сприятливим для розвитку творчого потенціалу дитини є період навчання

у початковій школі. Адже саме в цей час закладається фундамент наступної загальноосвітньої підготовки.

Творчі здібності розвиваються протягом усього життя особистості завдяки засвоєнню нею суспільно-історичного досвіду. Особливо інтенсивно цей розвиток відбувається в школі. Саме тут у дітей часто виявляються здібності до найрізноманітніших видів діяльності, у тому числі й творчої. У цей період дуже важливо виявити і стимулювати такі прояви. І в цьому плані величезні можливості мають уроки трудового навчання, які найбільше підходять для організації стимулювання творчого мислення. Творчі завдання на уроках трудового навчання допомагають розвивати художній смак і логіку, сприяють формуванню просторової уяви. Крім того, у дітей удосконалюється дрібнамоторика рук, що дуже важливо для молодших школярів в процесі підготовки до письма[2].

Більшість уроків трудового навчання в початковій школі присвячені роботі з папером і картоном. Папір і картон самі по собі – джерело фантазії і гри уяви. А якщо його поєднати з спритністю рук, то можна його оживити, дати як би друге життя. Виготовлення іграшок, виробів з паперу та картону – праця клопітка, захоплюючий і дуже приємний процес який вимагає від дитини спритних дій: поступово рука набуває впевненість, точність, а пальці стають гнучкими, що дуже важливо в процесі виконання трудових операцій. Робота з папером і картоном сприяє розумовому розвитку учнів, їх мислення, уваги, розвитку особистості учнів, виховання їх характеру. Виготовлення іграшки вимагає певних вольових зусиль. Поступово у дітей формуються такі якості, як цілеспрямованість, наполегливість, вміння доводити розпочату справу до кінця.

Папір та картон – найпоширеніший і найдоступніший в обробці матеріал. У процесі роботи з ним учні отримують уявлення про його виробництво, види, властивості, про використання в побуті і техніці, про професії людей, пов'язаних з отриманням паперу і картону і їхньою обробкою. Папір – незвичайний матеріал. На ньому можна намалювати картину, його можна зім'яти і, розправивши знову у мінливих згинах побачити чудернацькі образи. Папір можна акуратно згорнути і перетворити у дивні фігурки, бо аркуш паперу настільки пластичний, що з нього можна створити дивовижні, об'ємні бездоганні форми. Робота з папером не потребує особливих матеріальних витрат. Аркуш паперу, трохи фантазії і творчої кмітливості. Адже такі види роботи – просто необхідність для дітей, бо розвивають не тільки фантазію, а й просторове мислення, окомір та посидючість.

Формування в учнів практичних умінь з обробки даних матеріалів здійснюється в процесі виготовлення виробів. З дошкільного періоду дітям відомі прийоми різання паперу ножицями, з'єднання деталей клеєм. У початковій школі учні розширюють знання і формують вміння розмітки деталей з паперу та картону шляхом згинання та за шаблоном, з допомогою вимірювальних інструментів, прийоми різання картону ножем, різні способи оформлення виробів аплікацією, фарбуванням, з використанням різних видів паперу.

В основу програм з обробки паперу та картону покладена певна послідовність практичних завдань, які включають в себе групи виробів, подібні за конструктивними особливостями і технологічними операціям.

Молодші школярі виготовляють такі види виробів: іграшки, листівки, сувеніри, панно, дидактичний матеріал найпростіші наочні посібники, блокноти, книжки-малювання і т.д.

Папір – це матеріал, що наділений конструктивними і пластичними властивостями. Молодші школярі з паперу виконують різні двомірні і тривимірні форми, досліджуючи можливості його застосування, згинаючи, стискаючи, розриваючи його на частини, та об'єднуючи їх для отримання нової форми.

Молодшим школярам дуже подобається виконувати вироби зі смужок паперу. Цей вид роботи створює великі можливості для творчості дітей. Зазвичай при отриманні паперових смужок різної довжини і ширини діти тут же починають їх мимоволі скручувати, звивати, переплітати, перехрещувати, з'єднувати одну з іншою, в результаті чого виникають різноманітні композиції. Чудова білосніжна паперова пластика, чарівна гра світла і тіні - нескінченні творчі можливості та перспективи її використання які змушують дивуватися і шукати нові шляхи вирішення художніх образів і сюжетів. Діти самостійно відкривають нові способи та форми згинання для потрібного елемента. При цьому яскраво проявляється їх фантазія, оскільки вони створюють все нові і нові комбінації і часом самі дивуються з того, що вийшло з їх задуму. Діти можуть дуже довго займатися цим видом виробів, не бажаючи визнавати, що робота закінчена, оскільки у них постійно народжуються нові ідеї. Якщо взяти дві стрічки паперу одного кольору, але різних за розміром, зробити кільце з кожної, а потім з'єднати їх, а потім ще й пофантазувати, то можна зробити звірів для театральної вистави (курча, свинку, кішку, зайчика тощо). За основу для виконання фігурок тварин можна взяти конус, або циліндр[3].

Ознайомлення із властивостями паперу і картону, та його особистостями волокнистої будови яка дозволяє приєднувати до себе все що завгодно, а за допомогою різного клею також приєднувати і металеві та пластикові елементи і частинки, дає багато можливостей для створення нових творчих композицій у художньо – декоративному напрямленні в процесі трудового навчання. Через такі творчі роботи діти пізнають природу та її оточення. У процесі пізнання природних пластичних форм предметів у школярів розвивається абстрактне мислення та фантазія, використовуючи природні матеріали та папір до світу своїх іграшок і уявлень.

Таким чином, правильно організована робота дає можливість дітям поглиблювати знання про якість та пластичні можливості паперу, картону та різних природних матеріалів які використовують у поєднанні з ними, сприяє створенню позитивних емоцій, розвиває творчі здібності, стимулює бажання працювати та оволодівати новими знаннями та навичками.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1060.
2. Хорунжий В. І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання./В. І. Хорунжий – Тернопіль: «Астон», 2002. – 220 с.

3.Методика навчання роботі з папером і картоном в початковій школі .[Електронний ресурс]. – Режим доступу:ukrefs.com.ua/page,2,1047– Metodika-obucheniya-rabotes-bumagoiy-i-kartonom, вільний.

УДК 316.614

РЯСКА Д.І.
ФЕНЧАК Л.М.
Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЗДОРОВЧОЇ ОСВІТИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ ЄВРОПИ

Зміни в геополітичній ситуації привели до формування нових тенденцій розвитку як освіти взагалі, так і її невід'ємної частини – оздоровчої освіти. Інтеграція країн Європи в єдину спільноту вимагає створення таких умов для молоді, в яких вона була б спроможна мобільно реагувати на нові вимоги, що постійно змінюються, адаптуватися до нагальних соціальних та професійних потреб, комфортно почуватися в полікультурному суспільстві, відчувати самоповагу та національну ідентичність, підтримувати своє здоров'я та відповідально ставитись до навколишнього природного оточення [3].

Бурхливий розвиток нових технологій створив як нові великі можливості, так і нові великі ризики у житті сучасної людини. На гірше змінюється загальна екологічна обстановка, періодично виникають локальні екологічні катастрофи. Вибуховий розвиток інформаційних технологій призводить до перевантаження психіки, стресових ситуацій, збільшення темпу подій, зменшення фізичної активності людей. Вплив засобів масової інформації та реклами часто сприяє підвищенню іміджу шкідливих звичок та небезпечного способу життя. Ці чинники мають значний негативний вплив на здоров'я населення, зокрема дітей.

Кожна країна враховує загальноєвропейські рекомендації щодо побудови власної освіти про здоровий спосіб життя, адаптуючи їх до місцевої специфіки, культурних, релігійних та етнічних традицій, освітньої політики, економічних можливостей, стану здоров'я населення, місцевої екологічної ситуації [1].

На Європейському симпозиумі з підготовки вчителів для оздоровчої освіти у 1986 р. було прийнято таке означення: «Оздоровча освіта є процесом, що базується на наукових принципах, у яких використано сплановані заходи навчання з метою надання можливості особам приймати поінформовані рішення і діяти, окремо або колективно, відповідно до цього в питаннях, що стосуються здоров'я». Відповідно до *загальної мети оздоровчої освіти* сформульованої Радою Європи: «надати учням можливості здобути формальний та неформальний досвід, на його основі сформулювати власну позицію і схему поведінки, що позитивно впливатимуть на їхнє здоров'я, а також інформацію і компетенцію, необхідну для вільного прийняття рішень», та особливостей вікового психофізичного розвитку розрізняють три основні типи оздоровчої освіти:

1. Оздоровче навчання, що *виходить із типологій*. Таке навчання визначає пріоритети в термінах хвороб, кожна з яких відповідає певним діям і відповідним ризикам. Кожен чинник ризику потребує зміни поведінки.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>